

Autoportret / Unutrašnjost autoportreta / Utočište

Vulelija, Mirta

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:935801>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-21**



Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)



Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Mirta Vulelija

**AUTOPORTRET/UNUTRAŠNJOST AUTOPORTRETA/
UTOČIŠTE**

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

Zagreb, 2019./2020.

SLIKARSTVO/KIPARSTVO/GRAFIKA

Mentori:

-doc.dr.art. Snježana Ban - slikarstvo

-doc.dr.art. Ivan Fijolić - kiparstvo

-doc. art. Igor Čabraja - grafika

AUTOPORTRET/UNUTRAŠNJOST AUTOPORTRETA/ UTOČIŠTE

SAŽETAK

Autoportret u slikarstvu bio je početak mojeg istraživanja te teme i time same sebe kroz mogućnost različitih prikaza vlastitog lika. Korištenje ogledala s pukotinom i varijacije na temu, pridonijele su zanimljivosti i uzbuđljivosti radu. Razni formati i razne tehnike, upotpunile su cijeli proces rada. Slike i crteži autoportreta potaknuli su me da se i u kiparstvu iskušam u toj temi. Krenula sam od temelja, realnog izgleda svojeg lica, kojega sam sa svakim novim autoportretom izobličavala i mijenjala. Glina mi je pružila lakoću u varijacijama oblika. Kako sam u radu kiparstva došla do produbljiivanja same teme i osobnog prihvaćanja nekih stvari, u grafici sam na drugi način pristupila istraživanju crteža i pronalasku utočišta. Razvijala sam svoj osobni crtež, kroz koji sam se oduvijek osjećala bezbrižno i sigurno, nezvan za autoportret, te sam u tehnici bakropisa i suhe igle neke od tih crteža uspjela izraziti na novi način.

Ključne riječi: Autoportret, slika, ogledalo, glina, male glave, crtež, linije, kompozicija.

AUTOPORTRET

Autoportret je tema koja se koristi već dugo kroz povijest, javlja se još u doba starog Egipta, a u modernije vrijeme većina umjetnika prolazi kroz taj žanr barem jedanput. U srednjem vijeku umjetnici su bili anonimni, ali je tema autoportreta i dalje postojala. U 15. stoljeću postaje „popularnija“ među umjetnicima, a kontinuirano zaokuplja umjetnike sve do danas.¹ Na trećoj godini studija susrećemo se sa slobodnom idejom za rad nakon dvije godine rada po modelu i zadatku. Odlučila sam se za autoportret jer sam smatrala da nisam dovoljno proučila tu temu na drugoj godini studija, te sam sada imala priliku pristupiti joj slobodnije i prema vlastitom izboru. Uzela sam ogledalo 30 x 30 cm koje je na sebi imalo pukotinu malo dalje od sredine. Na početku se nisam obazirala na pukotinu i radila sam portret po promatranju kako ga vidim, no s vremenom sam došla do ideje da se gledam kroz pukotinu što je dovelo do dupliciranja nekih elemenata vlastitog lika. Igrala sam se s okretanjem ogledala i isprobavanjem raznih pozicija i promjena koje su proizlazile iz gledanja kroz napuknuto ogledalo, a zatim bih to što vidim i naslikala: dva čela ili dva obraza ili dvije brade. Sam proces bio mi je na početku izazovan, a s vremenom sve više opuštajući i zabavan. Radila sam u tehnici akrila s ponekom temperom, vrlo slobodno. Koristila sam brze i vidljive poteze kistom te naglašeni kolorizam. Nakon nekog vremena spomenute tehnike počela sam kombinirati s voštanom ili uljenom pastelom i akrilom, slikajući na formatima od otprilike 70 x 50 cm. U jednom trenutku ogledalo se razbilo i više nije bilo zanimljivosti pukotine. Nakon toga krenula sam raditi autoportret po sjećanju i improvizaciji. Također sam počela eksperimentirati s crtežom i s većim formatima, te crtati fragmente svog autoportreta. Moj završni rad je serija od mnoštva autoportreta, koji su rezultat cjelogodišnjeg iskustva i rada.

¹ Enciklopedija likovnih umjetnosti 1 A-Ćus, IZDANJE I NAKLADA LEKISOGRAFSKOG ZAVODA FNRJ, Zagreb 1959.



Autoportreti, 2019./2020., tempera, akril pastela na papiru



Autoportreti, 2019./2020., tempera, akril, pastela uljana i voštana na papiru



Autoportreti, 2019./2020., akril, tempera, pastela na papiru

UNUTRAŠNOST AUTOPORTRETA

Na početku godine na kolegiju slikarstva počela sam se baviti temom autoportreta pa sam odlučila tu temu produbiti još više na kolegiju kiparstva. Ideja je bila napraviti četiri lica, koja bi onda mogla objesiti na zid ili prisloniti na neku podlogu. Namjeravala sam svaki autoportret sve više stilizirati tako da imam četiri različite faze. No, s obzirom na okolnosti morala sam promijeniti malo plan, pa sam počela raditi male autoportrete, ne polovice nego cijele glave, veličine oko 10 cm u visinu. Počela sam s realnim autoportretom pa sam postepeno išla prema stilizaciji. Također sam se postepeno odvojila od samog autoportreta te sam išla za prikazom lica. Svakim portretom sa sve većom stilizacijom sam se pomalo približavala grotesknim prikazima koji ne liče na ljudske glave. Radila sam u glini, majolici, dvanaest portreta, glava, veličine oko 10 cm u visinu. Naravno nisu svi jednake veličine ni širine, ali počela sam mjerilom da mi je s vratom do vrha glave oko 10 cm. U procesu neke sam napravila bez vrata, samo glave, no svi portreti su rađeni od jednake količine gline. U početku sam isprobavala stilizirati vlastito lice, ravnim ploham, naboranosti lica, napravila sam jedan s maskom, pogodno situaciji. U početku sam ostavljala uvijek neki element koji se može povezati sa mnom, frizura je bila najčešće ponovljeni motiv, dok sam jednu glavu napravila izduženo s velikim raširenim prednjim zubima i nosom nalik mojem. Taj portret je meni osobno jako bitan jer to su neke od karakteristika lica koje mislim da svi na meni zamjećuju. Nos je svima uvijek bio kao pozitivan element dok mi je jako dugo trebalo da prihvatim svoje zube koje sam gledala kao negativan element po kojem su me ljudi pamtili. Tako da taj portret je spoj dvaju suprotnosti koje su obje ja i koje danas prihvaćam. Kasniji portreti nisu imali više toliko veze sa mnom, nego su se razvijali kroz osjećaj i eksperimentiranje.



Autoportreti, 2020., glina majolika



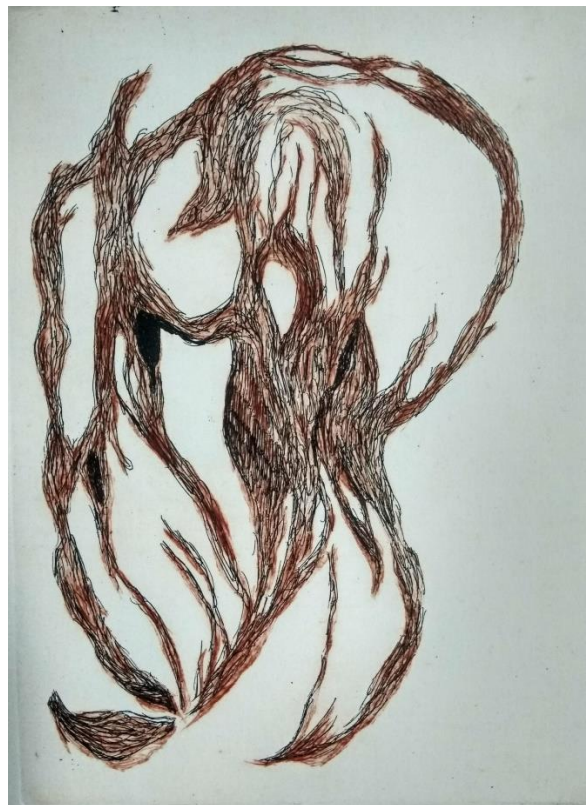
Autoportret, 2020., glina majolika

UTOČIŠTE

Utočište je naslov mojeg završnog rada iz kolegija grafika. Od prve godine studija razvijala sam svoj crtež koji se razvio u „nakupinu“ crtica, linija koje čine veći prikaz, koji razvijam i dalje. Ti prikazi su apstraktni, iako ponekad liče na razne stvari, ali smatram da je u tome ljepota apstrakcije, da svatko u njoj može vidjeti što želi. Ti radovi, crteži su mi od početka bili jako važni, bili su opuštajući za rad, samo moji, bez ikakvog iščekivanja završnog rezultata, drugim riječima, moja osobna terapija i utočište. Za svoj završni radi odabrala sam tri takva crteža, veličine A5 formata, koja su napravljena u dvije boje rapidografa, crna i smeđecrvena nijansa. Počela bih crtež uvijek s crnim rapidografom pa bih bojom nadopunjavala praznine, naglašavala neke dijelove koji bi dobili drugačiju dimenziju. Radila sam ih u spoju tehnika bakropisa i suhe igle, tako da sam imala šest pločica jednakih veličina, A5, dvije za svaki rad. Jedna je u bakropisu za crni dio crteža, a druga u suhoj igli za crveni dio crteža. Odabrala sam baš tim redoslijedom jer je „glavni“ crtež crni pa mu je bakropis dao na finoći i preciznosti dok sam suhom iglom nanosila dio koji je u boji i koji nije nužno toliko precizan. Tankim i preciznim linijama bakropisa istaknula sam sami crtež, a grubljim linijama suhe igle i nanosom boje sam ga upotpunila. Htjela sam koristiti boju jer sam smatrala da upotpunjuje i obogaćuje prazninu crnih linija, ali opet nisam htjela uzeti neku preintenzivnu da ne „nadjača“ crni crtež pa sam uzela smeđecrvenu nijansu. Nakon što sam ih svih šest napravila tiskala sam na način preklapanja. Tako sam došla do privida da iza tankog crnog crteža, bakropisa, izvire boja suhe igle. S obzirom na to da je boja iza crnog crteža smeđecrvena, ostavlja dojam sjene crnog crteža na nekim pomacima. Tri crteža različitih su oblika i različitih načina crtanja u samoj skici. Cijeli rad kao kompozicija kraj je tek jedne stepenice u mojem oblikovanju apstraktnog crteža.



„ I.“, 2019./2020., bakropis i suha igla



„ II.“, 2019./2020., bakropis i suha igla



„ III.“, 2019./2020., bakropis i suha igla

